

૬૮૧૫

૧૪

૬૮૧૫ $\frac{111}{૧૫} 73$

ૐ શ્રીત્રિવિક્રમેશ્વરાયપ્રસન્નાસ્તુઃ

અમદાવાદની નાત સ્થાયે લંબેસ ખત્રીની નાતનો

નાત મેળો.

ખાસ માનપત્ર.

ક્ષત્રિ, રણછોડદાસ ઉર્ફે ત્રિવિક્રમદાસ
લક્ષ્મીરમણદાસને.

રાજનગર મિત્રમંડળ તરફથી.

ખાસ રચી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

ક્ષત્રિ, શામળભાઈ વિ. ડોસાભાઈ.

તથા

સુતાર, રેવાદાસ વિ. ભાઈચંદ.

અમદાવાદ.

“વિજય પ્રવર્તક” પ્રેસ.

માન પત્ર.

ક્ષત્રિ રણછોડદાસ ઉર્ફે ત્રિવિક્રમદાસ
લક્ષ્મીરમણદાસ.

મને જોલવા માટે ઘણાજ હર્ષ કૃત્તવ્ય થાય છે કે, આપની જ્ઞાતીમાં ઘણાંક વર્ષથી વિભાગ પડી જૂના પડેલા ભાગો હતા. તે ભાગો આજ દિવસ સુધીમાં કાઢાયે પણ આપની જ્ઞાતીમાં એકત્ર કરી આવો નાત મેળો કર્યો નહતો. તે આપે સર્વે ભાઈઓને એકત્ર કરી નાત મેળો કર્યો તેથી હું ઘણાજ અનિ હર્ષાનંદમાં નિમગ્ન થયો છું. અને હું મારા ખરા અંતઃકરણવડેથી દાશર પ્રત્યે પ્રાર્થના કરી કહું છું કે, આવા શ્રમ કર્મોમાં આપની બુદ્ધિપ્રવિણ હો. અને હું આપને ધન્યવાદ આપું છું કે, આ પ્રસંગે આપે જો પરિશ્રમ લેઈ આકાર્ય કર્યું. તેથી આપના પરિશ્રમને પણ ધન્યવાદ આપું છું. અને આપને આકાર્યમાં મદદ કરનારાઓને પણ ધન્યવાદ આપું છું. હું આપના કામળ ચર્ણાવિદમાં આપના માન ખાતર આ લઘુપુસ્તક મારી અદ્ય બુદ્ધિથી રચેલ અર્પણ છું, તે સ્વિકારશો.

લી. ચંદ્રમેલિ શેવક.

ક્ષત્રિ શામળભાઈ વિ. ડાસાલાલ.

તથા

સુતાર રેવાદાસ વિ. ભાઈચંદ

નાતમેળો.

સ્તુતિ.

મરોઠી આલની શાખિ,

ત્રિશુક્તને ધરનારને વંદુ, વિધીના પુણુ પાયે;

કૃપા ગજરથી સામું જોતાં, મનોરથ પૂરણ થાયે;

ગણનાયક સિંધુ, સ્વામી કાર્તીકના બંધુ.

૧

જોકને હરણી ત્રિશુક્ત ધરણી, જોરવ રંણિ હે શીવા;

નાતંગી તુજ મંડપ માંહી, નીલ બજે ઘત દીવા;

દે જગત તણી મા તુ, સદાય મહેર કરી થા તું.

૨

જુજંગી છંદ.

ખરા પ્રેમથી આતમે બાળ તારો,

રડિ સારદા દાસનેરે જગારો;

સદા કામદા મોક્ષદા ભોમદા તું,

બળિ તું મન રંજનિ છે સદા તું.

૧

કરો સદાયતા ગણપતિ દયાળુ,

સહુ સિદ્ધિ કામ કરોરે કૃપાળુ.

સુરજ તણા પાદ પૂજુ સદાયે;

ચહુદાસ બક્ષિ તણુ ન કદાયે.

૨

દાહસા.

ધન્ય ધન્ય દ્રવ્ય સંચિતું, ધન્ય ધીરધરનાર;

ધર્મવતને ધન્ય છે, ધન્ય બચે કરનાર.

૧

આણુંદ સીને મન છે, અતિશે આજ અપાર;

હર્ષિત થઇને સૌ રે, નરનારી આવાર. ૨

નાન મેળો કર્યો આદિને, હૃદયે ધરી મનમાંય;

ધનધન ડાપણું શું કહું, સ્વપર જનજસ ગાય. ૩

(રાગ ગોસ્વામીનો) વરાણું વર્ણન.

ધન્ય ધન્યરે, જાઉંનામ પરવારી, ખર્ચે દામ લીધો જસભારી;

ધન્ય માતતાતરે, ધન્ય ગુરૂજી તમારા, પ્રેમે કીધાં જમણુ બહુસારાં.

જુલ—ભલુ ભલુ કામ શુભ કીધુરે, આમત સ્વજનને દીધુરે;

ખેસવા માટે આસન દીધુરે, તેવે થઇછેરે પત્રાજાની તૈયારી. ખ૦ ૧

પછી પડીયારે, નરનારીને દીધા, સૌયે મન મનતા લીધા;

રૂડા શાકોનીરે, બહુલી થઇ છે ચડાઇ, મચ્યુ ધમશાન દાળાનુંબાઈ;

જુલ—કીધી બીંડા બાઇયે અસવારીરે, આવ્યાં કારેલાં કરી તૈયારીરે;

દુધી કે છેહું આણું સારીરે, તેવે બટાકારે, આવ્યા જસને પોકારી. ખ૦ ૨

. ગરબી.

(અચકો મચકો કારેલી એ રાગ.)

ગુણે અસવારી આ મારીરે, રાયતાની છે બલીહારી;

આઓ ખાંતે નરને નારીરે, રાયતાની છે બલીયારી. ૧

ખાટું ખાંડે વળી તીખુરે, રાયતાની છે બલીહારી;

આખો આખો લાગે મીઠુરે, રાયતાની છે બલીહારી. ૨

ખડખડીયાની અસવારીરે, ગુણે બાઇયે આ આવી;

પીરસે સૌ તેહીત કારીરે, ગુણે બાઇયે આ આવી. ૩

સેહુ લેછે નરને નારીરે, ગુણે બાઇયે આ આવી;

થયો સોર બકાર મ્હા બારીરે, ગુણે બાઇયે આ આવી. ૪

(રાગ કલપીત)

હાંહારે આવ્યા અણ્યા, રહી ન કાંધ મણ્યા;
 લીયેછે નર નારી (૨) રે, ખાતાં થાયે આનંદ ઉર ભારી.
 હાંહારે આવી ફેરી, પીરસનારા હહેરી;
 સ્વાદે સુખકારી (૨) રે, ખાતાં થાયે આનંદ ઉર ભારી.
 હાંહારે રાધ ચઢી, ગોળથી ભણે મઢી;
 જમેથી ગુણકારી (૨) રે, ખાતાં થાયે આનંદ ઉર ભારી.

(ધયા છોરે પતી તેજ પ્યારી તનના એ રાગ.)

ઓ આવ્યા મન ભાવ્યા કણસઘ, ખારી પુરી સારી. ખારી.
 અતિ રૂપાળા કણસઘ માંહી, દીસેછે કપ્પી લાલ;
 જોયા આજે, અનુરાગે, ચિત્ત લાગે, મન માગે,
 તે વખતે લેછે નર નારી તનમમાં થઈ રાગ. ઓ આવ્યા.
 ખારીપૂરીની ખૂચી જની છે, સુંદર શી શોભાય;
 મન લોભે, ચિત્ત થોભે, પ્રીતેલાભ, ફરી, જ્ઞાલ,
 જમી જમી સ્વાદ લેછે ફરી ફરી નસ્નારી. ઓ આવ્યા.
 લાવણી.

(મુજ ઉપર ગુજરી પીતા પાદશાહ જાણી)

ફેરી દાળતે જોઈ ઝટ, અપયસ નાટો,
 જસનું વધીયું છે જોર, પાડયો તવ ઘાંટો. ૫
 તવ કઠીએ બીડીઆય; અપયસને ઠોસ્યો;
 ભાતે બારીને પાંદુક, માર્ગમાં રોસ્યો.
 તવ અપયસ ખોસ્યો આપ, મુને તવ મારો;
 હવે નહિ આવું આ દાસ, આજ ઉચારો.

ક્ષત્રીકલંક.

(જસ અપજસને ચિકારે છે.)

નીચ પાપી હરામી અપજસ, અહીયા તું તો કેમ આવ્યોરે;
આલ્યો જા ઉભો નરે લવલેશ, અહીયાં તું તો કેમ આવ્યો.
જલદી જા નીકર માઈ જીતીચાર, અહીયાં તું તો કેમ આવ્યોરે;
કંઈ મારમારી ચૂરનિરધાર, અહીયાં તું તો કેમ આવ્યોરે.
કાળુ મુખ લેઈ ઉભો શાનેકાજ, અહીયાં તુંતો કેમ આવ્યોરે;
કેનાહરામી તને ન આવીલાજ, અહીયાં તુ તો કેમ આવ્યોરે.

ગીતિ છંદ.

જસ જસ અદિથી જા તું, કૃપણ નરને ઘેર જતું રહેજો;
કામ પડે જો માઈ, તો જટ આવી સદેસો કેજો.
એણિ રિતે નર નારી, નાતમેળામાં જમ્યા અતિ હરખે;
છેલ્લે સોપારિ દિધી, વીદાય થયાં સજ્જન સહુ નરખે.

(મધુર સ્વર ક્યાંથી આ સંભળાય.)

હવે જમ્યાં નર નાર, દયા કરી હવે જમ્યા નર નાર;	
નાત સ્વરૂપી ગંગા પધાર્યા, હવેનો નહિ પાર,	દયા.
મુનિ શિવ પેઢીનાં માન વધાર્યા, લાજ રાખી નિરધાર.	દયા.
આ ગંગાની ઉત્તરી હહેરો, કૃપણ મરે શત વાર.	દયા.
ઉદાર નર નારી સુખે ખરચે, જીવન ચોરે લગાર.	દયા.
કૃપણ જીવનો અપજસ નાઠો, વાલ્યો જસ આપાર.	દયા.

(હરમાં તુ દિલ સાથ એ રાગ.)

માનું હું આભાર, તમારો માનુ હું આભાર;
કહુંહું હું વારંવાર, તમારો માનું હું આભાર.

સહુ નર નારી, હેતે જામડી, ધન અર્થાને માનજ લીધું;
 અપજશ તું મોકાળું કીધું, પરમેશ્વરે કીધું કામજ સીધું;
 સહુ જનોએ અતિ માન દીધું, (બા.) માત મંગાનેા પ્રવા,
 કૃપણને થન હવા, અધર્મીનું ધન, ખાશે નિચ જન,
 માટે ખરચો મારા ચાર, હાંહારે માટે.—તમારો.
 નાતને નીર્ણિ, હૈયામાં હર્ષિ, સંતતી સંપત્તી સદાયે પામે,
 સુનીતિનો જસ જુગમાં જામે, શાંતિ અને સુખ આવી વિરામે;
 શુભ કૃતિમાં સદા જય પામે. (બા.) ધર્મીનો જય,
 પાપીનો ડાય, નીતિનો સંગ, કુનીતિનો ભંગ.
 કરી નાતે રહાય અપાર, હાંહારે કરી.—તમારો.

કવિત અથવા મનહર છંદ.

વાધીયોહેં બહોત યસ, બાગીયો હે અપયસ;
 મહુ મારી લીયો યસ, ખૂબ વરતાચાહે.
 અચ્છે દામકું કમાયા, નીતિ પંથમે ઉડાયા;
 સ્વપર નાત જમાયા, હરખે ભરાયા હે.
 દેખે બહોત પેસેવાસે, માખખી ચૂસ ગદવાસે;
 જોડકે ખજાને ડાસે, માન નહિ પાયા હે.
 ધન્ય ધન્ય ખાલાબાઇ, નીતિસે કરી કમાઇ;
 ખચ્યું રણુછોર બાઇ, આગે જોગ માયા હે.

સાદ.

કહીયે આજનો દીવસ ધન્યરે, વાધ્યો સૌને મન આનંદ;
 પાટેપધાયો બહુ સુણીજાનરે, વાધ્યો સૌને મન આનંદ. ૨૬.
 આજે આજે એવો વાગે, નિરખી નરનું નર;

રાજનગરમાં ઉગીયો જાળો, શાંતિ રૂપી સૂરે.	વાધ્યો. ૧
નરનારીનાં ટોળેટોળાં, ધરિ અંગે શણગાર;	૨
નિજ બાળકોને સાથે લઇ, આલે છે લારો લારે.	વાધ્યો. ૨
આવી શોભા ઉમ્મર ધરીને, નિરખી મેં તો આજ;	
ઉદાર નરકો નિપને આવા, તેજ કરે આવું કાજરે.	વાધ્યો. ૩
નાત સ્વરૂપી ગંગાનું છે, જોજો નિર્મળ નીર;	
પાપી જનોનાં પાપ પળાયે, શુદ્ધજ થાય શરીરે.	વાધ્યો. ૪
આ ગંગામાં સ્નાનજ કરવું, કૃપણનું નહિ કામ;	
શૂરા પૂરા નર હોયકો સાચા, જેપર રીઝે રામરે.	વાધ્યો. ૫
રાજ નગરની ભૂમી ઉપર, થઇ આવી શોભાય;	
અન્ય વખત તું કરજો પ્રભુજી, શામજી મનમાં રહાયરે.	વાધ્યો. ૬
ત્રિકમજી તું રક્ષા કરજો, વિશ્વપિતાદે ધન;	
કૃપણ મેળો કરવા આહે, મનમાં પામીઆ નંદરે.	વાધ્યો. ૭
રમણસાનુ કુળરે જો સદાયે, રમણ કરો ધરમાંય;	
ઝેટલે આશીષ મારી છે મનથી, રેવાદાસ ગુણ ગાયરે.	વાધ્યો. ૮

આશિર્વાદ.

છરપા.

સત્તાવીસે સાંત, ત્રણ તેરેને ત્રીસે;
 નવ દસ આઠહજાર, બાર બાવન બત્રીસે;
 ચૌદ ચાર ખટ સોળ, તેહતો હદે બિરાજે;
 એકાદસ દુખહરે, અરે અરિ મુખ કરે તે પ્રાજે;
 રાવણારી છાપન પતી, તેહ ચરણ તલમીત ધરે;
 નિરમે મૃત વાણીવદે, કે રાધવ તમ રક્ષા કરો.

તમઘેર ત્રીજેવર, પ્રથમવાર નિત પૂજો;
 ચતુર જયમ ચોથોવાર, સત્તવાલે શુભ સુઝો;
 પ્રસન્ન પાંચમે વાર, વિમળજસ વિદ્યા વાલો;
 છઠાવારની છત્ત, શોભા છત્રની સાધો;
 સાતમોવાર સંકટ હરો, અધિપતિ ઝલ્યા હંસને;
 આશિર્વાદ કવીજન કહે, ધનશ્યામ કેશ વંશને.

ઘટી નાત મેળો સમાપ્ત.

ઉપદેશક ભજનો

છપ્યો.

દસરથ સુતમનમાંય, જનક સુતા બહુ પ્યારી;
 લક્ષ્મણ કરતા સેવ, ભરત તત્ત નાંખે વારી;
 પદરજ શેવા રહાય, અંજની સૂત હતુમંત,
 શત્રુધન શિવરિછત્ર, ભક્તિ કરતા બહુ અનંત;
 અહર નિશનીરખે તેમને, ધ્યાન ધરે એક ચિત્તથી;
 ત્રિવિક્રમભાનુ કૃષ્ણમણી, જન જાણી ન્યાયે પ્રિતધિ.

અરબો.

(રાગ. સખીયો નિજનિજ નીતિ ધર્મ સદ સંભાળીયેરે.)

હરિ નામ તણો આધાર આ જુથમાં જાણુજેરે. ટેક.

હરિના નામ પ્રતાપથી, કંઈનાં સિધા કામ.

રામ નામ ઉત્તમ ધણું, પૂરે ભક્તની હામ.

હરિએ નામ પ્રતાપે નરક મુકાવીયારે;

કીધાં કીધાં ધણું ભક્તો તણા કામ.

હરિના નામ.

નામે નામ દેવની છાંય રૂડી છાંયરીરે;

મીરાંબાઇનું ઝેર, સુધા કમું રચામ.

હરિના નામ. ૧

તેજ કઢા સીતળ કરી, સૂધન વાને કાળ;

જળમાં છુડત રાખીયો રાકે તાં મજરાળ.

નામે હાર નરસૈ મેતાજીને આપીયોરે;

જાણી જાણી જાણી પોતા તણો દાસ.

હરિના નામ.

નામે પ્રતાપે પાશાણ પાણીમાં તર્યારે;

નામ થકી તાર્યો અંજનમેળ ખાસ.

હરિના નામ. ૨

દુરવાસાના આપણી, રાખ્યો અગરિશ રાય;

નામ પ્રતાપે ધ્રુવની, હરિએ કાધી રહાય.

રંકા બંકા પીપો ગુણુકા ઉંગારીયારે;

રૂપનાઇનું લેને હરિએ કીધું કામ.

હરિના નામ.

પાંડવ કેરાં ઘણાં ઘણાં દુષ્ટ નિવારીયારે;

પૃથા સુતના સારથી થયા પુરણ કામ.

હરિના નામ. ૩

નેભામાંથી રાખિયાં, બચ્યાં શ્રી અવીતાશ,

મુઘ માય સજીવન કરી, પાત્રિ લિધિ રોહિદાસ.

ગીધ ભીલડી જેવાં અધમને અવતારીયારે;

હરિ નથી જોતા અક્ષતણી કંઈ જાત.

હરિના નામ.

જયદેવની નારી મુઘ સજીવન કરીરે;

ત્રિજોગ્યન ઘેર કાવડ બરી મારાનાથ,

હરિના નામ. ૪

ચંદ્ર તણી શ્વાતા કરી, વિષ દેડી બિરધાર;

બક્ત પોતાનો જાણીને, દીધી વિષયા નાર.

રામ નામથી પ્રહલાદ મુખ પામીયોરે;

હોળકાને જાણી ઉગારીયો દાસ. . . . . હરિના નામ.

રામનામથી અવિચળ પ્રાપ્તિયેરે;

કરળેડી કહે છે ત્રિવિદ્યમદાસ. . . . . હરિના નામ, ૫

(રામે ઉરમાં તું દોલસાથ.)

નિત બજીયે ભગવાન, ભાવથી નિત બજીયે ભગવાન;

અંતે એ સુખનું ધામ, ભાવથી નિત બજીયે ભગવાન. ટેક.

કૂડ કપટને પરદરી, માઓ બુલુ ગોવિંદ;

રામરટણ કરો પ્રેમથિ, થાયે ઉસ્માનવંદ.

કાગને મારો, કોષનિવારો, લોભ તજી મદમાનને મારો,

નામ રૂપી બાસો કરમાં ધારો, વિષય ભોગ બુંડા કરી બજો;

હરિની ભક્તિ ઉરેપરમાણે, (ભા) પ્રેમથી બજન કરો,

નિકર જમ આવી ફસાવશે, કાળના મોમાંથી ઉગરો;

નહિંતો દુષ્ટી થશે (ગાયન) માટે તજી દીયો અભિમાન,

હાંહારે મારે તજી દીયો અભિમાન. ભાવથી. ૧૦

તનમનધન અરપણ કરી, લેવું નિરમળ નામ;

ધનદાસમાં જ્યે ધર્યાં, તો પગકડ્યું સહકામ. . . . .

કૃમતિ મારો, સુનીતિધારો, પરધન વિષ કરી પ્રમાણો;

પરસ્ત્રી માત બેન કરી બજો, રામની ભક્તિ ઉરમાં આણો,

મીઠા માયામાંથી શીદ ગુચાણો, (ભા) માયામાં ફસે નહિં દાવે;

અંતે એ દુષ્ટદાઇ છે, માટે સમજીને મુકો,

નિકર જમ આવી મુકાવશે, (ગાયન) એવું બજી રડો નિદાન,

હાંહારે એવું બજી રડો નિદાન. ભાવથી. ૨

. . . . . પ્રેમ ભક્તિ ઉરમાં ધરો, રડોરાત્રનું નામ;

અતે આવિ ઉગારશે, રામજી પુરણ કામ :

ભાવથી ભજો, પ્રેમથી સજો, આસ પૂરશે કૃષ્ણ કૃપાળુ ;
અતે ઉગારશે દિત દયાળુ, શ્રી હરિ છેરે પુરણ માયાળુ,
મારે જમ પૂરે વજર તાળુ, (ભા) એવા હરિને પ્રેમથી ભજો ;
નહિ તો ચોરાશીના ફેરામાં જવું પડશે, એવું જાણી સમ ગુણુ ગાગો,
નકામો વખત ગુમાવો નહિ, (ગાયન) હું તો સત્ય કહું મુકી માન ;
હાંહારે હું તો સત્ય કહું મુકી માન. ભાવથી. ૩

ત્રિગુણતીત હરી ભજો, વિચારિને ઉર માંય ;

કૃપા હરી પળમાં કરે, મદ સદન મન માંય.

ગોવિંદ ગાઓ, હરિ પદ જાઓ, ત્રિવિધીતા તાપ પળમાં ટળશે,
વિના દૂષે હરિ ઉરમાં મળશે, કૃષ્ણ કૃપાનિધી દુખડાં હરશે ;
મનમાંહી મંદર શ્રી હરિ ધરશે, (ભા) દીત દયાળુ દયા કરી લાજ રાખશે,
પ્રભુ કશી પુરણ સુખ આપશે, અતે આવી જમ પાશથી છોડાવશે ;
અતે પોતાના ધાગમાં ભક્ષ જશે. (ભા) એવું જાણી જપો રણછોડ નામ,
હાંહારે એવું જાણી જપો રણછોડ નામ. ભાવથી. ૪

(આવો આવો અલખેલા છેલા આ ધડી એ રાગ)

રામ નામ ભજવાની રડી આ ધડી, રામનામ ન્યાર મુકો નહિ પાધડી. ટેક
કપટ લજીને હરિગુણુ ગાઓ, જન્મ ધર્માનો હ્યાને લહાવો ;

પ્રેમ ધડી હરિપદને પાઓ. રામનામ. ૧

કામ ક્રોધ મદ મારો મનથી, હું કરતા મુકો તન મનથી ;

સુખ પામશે આરે જનમથી. રામનામ. ૨

દયા ધરો રંકપર જીવન, હાસના દુર કરો સૌ વિષન ;

કર અહો મમ પ્રાણુ જીવન, રામનામ. ૩

દાસ ત્રિવિક્રમ કહે કરળેડી, ગુણ ગાઉ શું મુજ મતિ થોડી;
કૃપા કરે પ્રભુ આજસ મોડી.

રામનામ. ૪

છાપો.

ત્રીકમ કેરું નામ, રડોને સહુ નરનારી;
વિનાદુખે મુખ થાય, દયા કરશે મોસારી,
કૃષ્ણ કીરતન સાર, છે આ કળવ્યુગમાંહી;
મન અરપો હરિનેજ, રતિદુખ નધારે ક્યાંઈ.
દાન જપ તપ કથું નવ ખતે, રહેલું હરિનું નામ છે;
સકળ સૃષ્ટિ જે આધાર રૂપ, રામજી પુરણ કામ છે.

મનને શિખામણ.

(રાગ. જાંજળી છવડે ભક્તિની જુક્તિ ના જાણી.)

મનવા તું પ્રેમે સાંભળ રામચરિત્રો, આપાર આ સંસારથી તરશે;
જેના છે પુણ્ય પવિત્રોરે.

મનવા. ૧૬.

રામકથા સુર ધેનુ સમ છે, સુરહીતદ્વનુજ વિમોહી;

શત્રુ ભાવે ભજીને ગયા, રાવણુ સમ જગદ્રોહીરે.

મનવા. ૧

રામકથા નવ રૂઢી રીતે, કદિ સુણી નહિ કાને;

તે જનના તો શ્રવણુ વહે છે, બ્યાળ ભવન સમાનેરે,

મનવા. ૨

નેત્રે સંતનું કર્યું ન દરસન, આઠર હરમાં આણી;

મારે પીછના ચાંદ સમાને, તે નેત્રો છો જાણીરે.

મનવા. ૩

જે રસનાએ રટણુ કરે નહિ, રામનામ ગુણુ ગાથા;

તેહ જીભ મેંડક સગળણુ, જન્મી પગોવી માતારે.

મનવા. ૪

જેન નમે હરિગુરુ પદને, હૃંપદ ધનુ મદ ધારી;

લેતું શીશ તો લુપ્તડી સમ છે, ભૂપ ભક્તે બીખારીરે.

મનવા. ૫

સાંભળી રામ ચરિત્રો-દુડાં, પ્રેમે નવ હરખાતી;
 યજ્ઞ સમાન કડોર નકારી, છાન કપટી તે છાતીરે. મનવા. ૬-
 રામ બંધિત જોણે હર નાળી, મૃથા કુટુંબ વણુ ગાડે:
 તેને જીવતા મુવા સમ બજો, ફાગઠ ખાઈ બગાડેરે. મનવા. ૭
 કલેશ વૃક્ષને ચડથી કાપવા, શમકચાનો કહાડો:
 પ્રેમ લાવીને તે રામ બળનમાં, લગતી રૂડી લગાડેરે. મનવા. ૮
 રામનામ ગુણ રૂડા ચરિત્રો, પારનકોથી પગાઓ:
 નિવિકૃત અગણિત કર્મરામનાં, શ્રુતિપણુ ગાય સદાએરે. મનવા. ૯

પ્રોટકછંદ.

બવસાગર છે બ્રહ્મ દર્શી અતિ;
 મુરમેશ વિના નવ દ્રોણ પતિ,
 નથી સિદ્ધિ લગાર થતિ મનથી,
 ક્ષણભંગૂર દેહ ગણો મનથી. ૧
 ઘડી એક વિપદ સુખ પ્રાપ્ત થશે,
 પાપમાં વળિ તે લય પામી જશે;
 તજી રાગ અસત્ય વિવેકી હશે,
 અભિમાન તજી જગ મધ્ય રહે. ૨
 ઘટમાંથી તમામ વિકાર હશે,
 સત રૂપ બની સતમાં વિચારે;
 પરશમનીને ત્રણ માત્ર ગણો,
 લલુવા દુનિયા તણી સદા હણે. ૩

(રાગ. નાથકેસે બજાડો બંધા છાડાયો.)

અંતરગત્ય વિચારી, હરિને જો તું અંતરમાં વિચારી. ટંક.

સહુ ગુણ સંપન્ન છેલ છગિલો. ગીરી ગોવરધન ધારી;
 શ્રીપતિ વૈકુંઠપૂર વસનારો, મોર મુગટ શિર ધારી. હરિ. ૧
 અતિ પવિત્ર જગ સુખ દાતા, સુશીળ સૌ હીતકારી;
 અગુણ ભંજન સૌમ નરંજન, દુશણ રહીન મોસારી. હરિ. ૨
 ગાતા ગુણ જસવેદ રૂડા જેના, ત્રિજુ સકળ ગુણ ધારી;
 પણ મન જેનું જે સાથે રમીયું, તેહને તે સુખકારી. હરિ. ૩
 એવા પ્રભુના ગુણને ગા તું, રૂઢેમાં લેને તપાસી;
 દાસ ત્રિવિક્રમ આખંડ આનંદમાં, રહું એવું ઘો અતિનાશી. હરિ. ૪

શાર્દૂલ વિકીરિત છંદ.

સંજો કાયન આવશે કદિ બલે, કોટી ઉપાયો કરે;
 સારાં કાર્ય કયોથી જે ચલ મળે, સાથેજ તે સંચરે.
 આ સંસાર વિનાશવંત ગણુઓ, સાચું જરા નાં મળે;
 સાચી એકજ શેવના હરિ તણી; સૌ કષ્ટ જેથી ટળે. ૧

કાળના વાલ વિશે.

આવેછે જવકાળ ગ્રાસ કરવા, બાણે નહિં બાળ તે,
 રોગો શત્રુ સમા પ્રહાર કરીને, ખુરા કરે હાલ તે;
 શ્વાસે આયુ ઘટે ઘટે જયમ અરે, વારી શૂટેલાં ઘટે;
 એવું સ્પષ્ટ જણાય તોય પ્રભુને, સંસારીકાં નરે.
 કાયા કંપી જશે ગતિ અટકશે, દત્તો પડી સૌ જસે;
 આંખે ઝાંખ થશે નકાન સુણશે, લાંબા મુખે આવશે,
 બુદ્ધિ મંદ થશે છુદ્ધ અટકશે, લાડી ઝાડી ચાલશે;
 એવું વૃક્તવ આવતાં શ્રીપતિની, ભક્ત શી રિને થશે. ૩

કુંડળિયા.

એપારી હમ નામકે, પાછ નામકી સૂઝ;
યામે જોત નદા હુણી, જાનત નહિં અયુઝ,
જાનત નહિં અયુઝ, ઓરસળ જુઠા ધંધા;
ટોટા જોત અપાર, દેખ માયામે જાંદા.

કહે ત્રિવિક્રમદાસ, રામ બજન અસિ કર ધરિ;
પાછ નામકી સૂઝ, નામકે હમ એપારી.

સાહેબેક હમસ્વાનહે, છોડિ લોકકીલાજ;
રેયે ધણી હજૂરમેં, પેટ ભરતકો કાજ,
પેટ ભરતકો કાજ, નામ જપું દીનરાતુ;
કરત વામે તિબાવ, મૂર્ખ સમજે નહિં પાતુ.

કહે ત્રિવિક્રમદાસ, પ્રભુસે રહો તુમ હરકે;
છોડિ લોકકી લાજ, સ્વાનહમ સાહેબકે

મસહી આલની સાખી.

ત્રિકૃમ સાથે તાળી લગાડો,
વિચાર સૌ દર મુઝી;
કૃપયા ત્યારે શ્રી હરિ કરશે,
મહેનત કરો મન મુઝી;
દામોદર દયા કરશે,
સહ મનોરથ પુરા કરશે.

